

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра
Філософії

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 / Іван Чорноморденко /

«29» серпня 2022 р.

Розробник силябусу

 /Тетяна Євдокимова /

Шифр Спеціальності 185	Назва спеціальності, освітньої програми Нафтогазова інженерія та технології	Сторінка 1 з 4
------------------------------	--	----------------

СИЛАБУС

Історія філософії та філософської думки

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК 3				
2) Навчальний рік: 2022/2023				
3) Освітній рівень: бакалавр				
4) Форма навчання: денна				
5) Галузь знань: 18				
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 185 Нафтогазова інженерія та технології ОП «Нафтогазова інженерія та технології»				
8) Статус освітньої компоненти: обов'язкова				
9) Семестр: 3				
11) Контактні дані викладача: Євдокимова Тетяна В'ячеславівна кандидат філософських наук, доцент https://www.knuba.edu.ua/kafedra-filosofii-vykladachi_kafedry/%20 e-mail: ievdokimova.tv@knuba.edu.ua				
12) Мова викладання: Українська				
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): на основі загальної середньої освіти.				
14) Мета курсу: Метою курсу «Історія філософії та філософської думки» є знайомство студента зі світом філософських систем і концепцій, долучення до філософського способу осягнення навколишнього світу, що включає різні прийоми критичного мислення, оволодіння студентами загальнонауковими (філософськими) компетентностями, системним науковим світоглядом, науковою методологією і професійною етикою. Осмислення гуманістичної ролі вченого в національному і глобалізованому світі, в процесі створення ними інтелектуального капіталу, необхідного для розвитку українського суспільства.				
15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності

1.	PH 01 Знати і розуміти поняття, закономірності та особливості розвитку громадянського суспільства, прав і свобод людини і громадянина в Україні, а також етичні та правові засади професійної діяльності.	Проміжний та підсумковий контроль (залік, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК01 ЗК06 ЗК09 ФК01
2.	PH 05 Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі, за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел	Проміжний та підсумковий контроль (залік, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК04 ЗК06

16) Структура курсу:

Лекції, год.		Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
денна	24	12	-	реферат	54	екзамен
заочн.			-			
Сума годин:						
Загальна кількість кредитів ECTS					3,5	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					90 год. - денна	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Модуль 1. Філософія як універсальний тип знання. Історія філософії.

Змістовий модуль 1. Історія філософської думки.

Тема 1. Вступ до філософії. Філософія Давнього сходу.

Історичне підґрунтя виникнення філософського способу освоєння дійсності. Філософія як світогляд і як наукова дисципліна. Предмет, специфіка та функції філософії. Статус та роль філософії в системі сучасних наук і культурі вцілому. Філософія Давнього сходу: філософія Стародавньої Індії і Стародавнього Китаю.

Тема 2. Антична філософія.

Періодизація та особливості виникнення давньогрецької філософії. Основні ідеї, проблематика, школи античної філософії. Давньогрецька натурфілософія. Антропологічний поворот у філософії софістів і Сократа. Класичний період - Платон, Арістотель. Елліністичні школи – Епікура, скептиків, стоїків та ін. Неоплатонізм. Римська філософія.

Тема 3. Середньовічна філософія.

Перехід від античності до християнської філософії. Теоцентризм, універсалізм, космополітизм і людиномірність християнської філософії. Рання християнська філософія: апологетика і патристика. Розквіт середньовічної філософії: схоластика - реалізм, номіналізм, концептуалізм. Християнська містика.

Тема 4. Філософія епохи Відродження і Нового часу. Загальна характеристика періоду Ренесансу. Гуманістичні ідеї Відродження. Відродження Платонівської академії – утвердження ренесансного антропоцентризму Натурфілософія Відродження. Соціально-політичні вчення Відродження. Особливості філософії Нового часу. Критика схоластики і становлення нової теорії пізнання: емпіризм і раціоналізм. Деїзм. Орієнтація на науку. Вчення про субстанцію.

Тема 5. Філософія доби Просвітництва. Німецька класична філософія. Особливості філософії епохи Просвітництва. Французькі матеріалісти і енциклопедисти XVIII ст. Ідеї соціальної справедливості, рівності, свободи, громадянських прав людини, розвитку освіти, прогресивного розвитку суспільства. Особливості Німецької класичної філософії, представники, основні ідеї.

Тема 6. Українська філософія: історія і сучасність. Особливості і основні етапи розвитку філософії в Україні. Філософські ідеї періоду Київської Русі. Ідеї та представники українського Відродження. Українське бароко. Філософська думка Києво-Могилянської академії. Український романтизм. Філософські погляди представників Кирило-Мефодіївського товариства. Філософія XIX-початку XX ст. Філософія української діаспори. Особливості розвитку філософії в радянський період. Сучасний стан філософії в Україні – тенденції і перспективи.

Тема 7. Сучасна світова філософія. (4 год.) Перехід до некласичної філософії. – обриси і основні тенденції. Філософія марксизму. Філософія життя. Екзистенціальна філософія XX ст. Феноменологія. Філософія психоаналізу. Позитивізм і аналітична філософія. Релігійна філософія XX ст. Філософія постмодернізму.

Обриси метамодерну.

Змістовий модуль 2. Теоретична філософія.

Тема 8. Буття як об'єкт філософського осмислення. Філософська теорія пізнання (3 год.)

Категорія – «буття». Осмислення категорії буття в філософських школах і напрямках - історичний. Форми буття. Час та простір. Поняття картини світу - релігійна, філософська, наукова. Філософська теорія пізнання. Істинна і заблудження. Структура і зміст пізнавального процесу. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Філософія науки і техніки. Предмет проблеми та історія філософії науки та техніки. Епістемологія науки, методологія науки, соціологія науки. Співвідношення науки, техніки і технології.

Тема 9. Філософська антропологія і проблеми людини в філософії. Свідомість як філософська проблема.

Філософська антропологія, як вчення про природу і сутність людини, методи дослідження, основні проблеми.. Проблеми людини на різних етапах розвитку філософського знання. Роль соціально-культурних факторів.. проблема соціалізації в діяльності (спілкування, гра, навчання, праця). Формування системи цінностей. Сучасна людина в умовах свободи і постійного вибору. Умови свободи людини Поняття, сутність, походження, функціонування і структура свідомості. Огляд історичних концепцій свідомості (ідеалізм, дуалізм, матеріалізм та ін.) Сучасні концепції свідомості. Свідомість і мова. Проблема штучного інтелекту.

Тема 10. Філософські проблеми суспільства, цивілізації і культури (3 год.)

Філософська антропологія, як вчення про природу і сутність людини. Проблеми людини на різних етапах розвитку філософського знання. Соціальна філософія. Основні підходи до розуміння суспільства. Суспільство як саморозвинена система. Філософські концепції суспільства. Філософія культури. Сутність і визначення культури – історичний і сучасний підходи. Глобальні проблеми сучасності. Філософська прогностика і футурологія.

Практичні заняття :

Тема 1. Філософія Давнього світу (стародавнього Китаю, Індії, давньої Греції і Риму)

Тема 2. Філософія Середньовіччя і доби Відродження.

Тема 3 Філософія Нового часу і доби Просвітництва.

Тема 4. Сучасна світова філософія («філософія життя», позитивізм, прагматизм, екзистенціальна філософія, постмодернізм тощо) .

Тема 5. . Історія і сучасний стан філософської думки в Україні.

Тема 6 Основна проблематика сучасної теоретичної філософії (онтологічна, пізнавальна, антропологічна, соціальна, аксіологічна, філософії науки тощо)

18) Основна література:

Підручники:

1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. Видання 2-е, виправлене й доповнене. - К.: Генеза, 1996. - 367 с
2. Історія української філософії. Підручник/ С.В.Боднар, Г.В.Вдовиченко, В.С.Лісовий та ін. – К:Академвидав, 2008 – 624 с.
3. Пекарник А.М. Філософія. Підручник для студентів ВНЗ.-Харків: Едена.2010.- 479.
4. Причепій Є.М. Філософія. Підручник.-К.: Академвидав. 2007.-361.

Навчальні посібники:

1. Горський В.С. Історія української філософії : курс лекцій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Горський. – 3-тє вид. – Київ: Наук. думка, 1997. – 285 с.
2. Філософія науки, техніки, архітектури: навчальний посібник/ В.А.Рижко, І.В.Чорноморденко, Т.В.Євдокимова та ін.- Київ: КНУБА, 2018-200 с.
3. Рубанець О.М. Філософські проблеми наукового пізнання : Навчальний посібник з грифом МОН України. - Суми, Університетська книга, 2013. - 229 с.
4. Філософія: Навчальний посібник /за ред. К.Р. Надольного. -К.: Вікар.2004.- 624.
5. Проблеми сьогодення в сучасній філософії. Посібник.- К.:КНУБА.2017 /уклад. Н.М. Лакуша, Т.В. Пугачова, Л.В.Червона/.

Методичні роботи:

- 1 Філософія. Метод. рекомендації до семінарських занять для студентів усіх спеціальностей. /уклад. В.А. Рижко, В.О. Мітіна, І.В. Чорноморденко, Т.В.Євдокимова та ін./ . – К: КНУБА,2007
- 2 Філософія: Методичні рекомендації до семінарських занять /Укладачі.: І.В.Чорноморденко, Г. П. Таран - К.: КНУБА, 2018. – 27с

19) Додаткові джерела:

1. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія : Навчальний посібник. — Київ: Либідь, 2004. — 488 с.
2. Зарубіжна філософія ХХ століття. Под ред. Г.И. Волинки. - К.: Довіра, 1993.— 239 с.
3. Історія філософії України: Підручник. — К. : Либідь, 1994. — 416 с.
4. Історія філософії України. Хрестоматія : Навч. посібник / Упорядники М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, А. К. Бичко та ін. — К.: Либідь, 1993. – 560 с.
5. Огородник І. В., Русин М. Ю. Українська філософія в іменах : Навч. посібник / За ред. М.Ф. Тарасенка. — К., Либідь, 1997. — 328 с.
6. Рижко В.А. Концепція як форма наукового знання / В.А.Рижко. – К.: Вища школа, 1995.
7. Рижко Л.В. Топологія науки / Національна Академія Науки України. Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва. – К.: Альфа-М, 2009. – 512 с.
8. Рубанець О.М. Інформаційне суспільство: когнітивний креатив постнекласичних досліджень. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2006. – 420 с.
9. Чорноморденко І.В. Проблема існування знання за межами науки: Монографія. - К.: КНУБА, 2005. – 306 с.
10. Чорноморденко І.В. Позанаукові знання і культуротворчий процес: монографія - К.:КНУБА, 2010
11. Чуйко В.Л. Філософські проблеми хімії. // <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/courses/asp/lecphil-chuj-him.htm>
12. <http://library.knuba.edu.ua/>
13. <http://library.knuba.edu.ua/>
14. <http://platonanet.org.ua>
15. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського <https://www.nbuv.gov.ua>
16. Електронна бібліотека матеріалів з філософії Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди <https://www.filosof.com.ua/links.htm>

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2 Реферат		
20	20 20	40	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Умовою допуску до здачі екзамену є відвідування лекційних занять, відвідування і доповіді на практичних заняттях, захист індивідуальної роботи (реферату).

22) Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферат перевіряється на плагіат.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3923>